

Thầy Chung Hữu Thế - *Le moi est haïssable*

Petrus Ký 65 -72

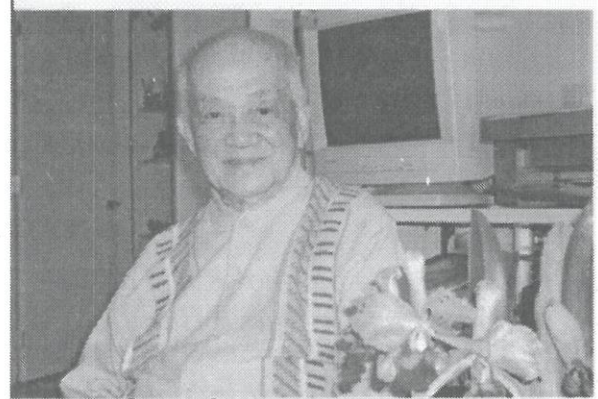


Hình cũ (1962 – 69) và mới của thầy Chung Hữu Thế [Nguồn: thầy Chung Hữu Thế]

Thầy Chung Hữu Thế, cựu Giáo Sư Anh văn của Petrus Ký, hiện đang định cư cùng gia đình tại Montréal (Canada).

Thầy Dương Ngọc Sum tại Nam California khi nghe tôi liên lạc được với thầy Thế cho biết trước 1975, thầy Thế có mở một trường tư thục tại gia tên là

Minh Tân trên đường Nguyễn Tri Phương. Thầy Thế có mời thầy Sum dạy ở Minh Tân vài giờ một tuần. Thầy Sum cho biết, sau khi đi cải tạo về vào khoảng 1979 - 1980, thầy có gặp thầy Thế trước cổng trường Minh Tân nhưng trường lúc ấy đã bị đóng cửa. Rồi sau đó thầy Thế được các con, du học tại Canada, bảo trợ sang định cư tại Montréal.

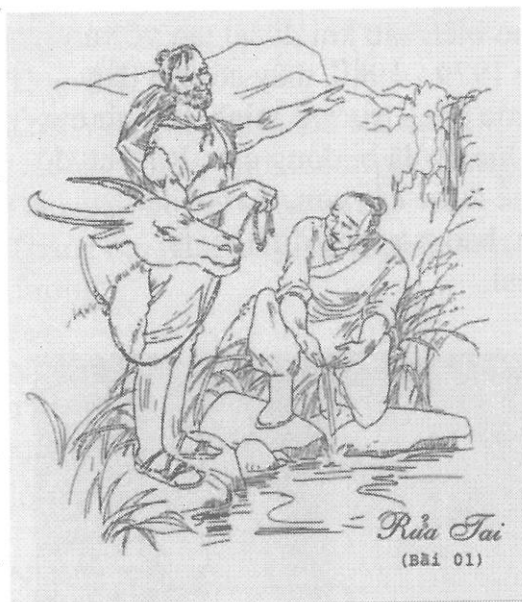


Hình thầy Thế nhân ngày sinh nhật thứ 86 [Nguồn: thầy Chung Hữu Thế]

Thầy Thế vừa ăn mừng sinh nhật thứ 86 (thầy sinh năm 1921), nhưng qua buổi hầu chuyện cùng thầy, tôi nhận thấy thầy còn rất phong độ, minh mẫn, vui vẻ. Thầy còn rất chịu khó ngồi viết truyện, viết thơ, dịch sách dù tuổi đã cao. Vài tuần trước, thầy có gởi tặng tôi hai bài thơ "tếu" mà thầy đã dịch từ Pháp ngữ ra tiếng Việt. Thầy dạy Anh văn tại Petrus Ký nhưng có thể Pháp văn là ngoại ngữ số một của thầy vì thầy dịch bài thơ "L'homme entre deux ages, et ses deux maîtresses" của đại văn hào La Fontaine, rất trào phúng.

Hôm qua, thầy lại gởi qua bưu điện tặng tôi tập thơ "Cổ Học Tinh Hoa". Tập thơ này gồm có 40 bài thơ Song Thất Lục Bát và lời dựa theo 40 bài văn xuôi trong bộ Cổ Học Tinh Hoa mà thầy và cô đã chọn lựa. Tập thơ này hình như do tự thầy đánh máy và bỏ dấu bằng tay, và thầy có hai họa sĩ Tuấn và Chương phụ

giúp trong việc vẽ hình trang trí rất công phu.



Hình trang trí của bài thơ "Rửa Tai" về lời đối đáp giữa Sào Phủ và Hứa Do

Tập thơ ra đời nhân dịp Xuân Kỷ Mão (vào năm 1999) nhưng thầy cô chỉ luân lưu trong vòng thân hữu, không bán nên không biết có nhiều người biết, kể cả anh em Petrus Ký tại Montréal. Hôm nào tôi sẽ xin phép thầy cho đánh máy lại một vài bài thơ tôi thích để chia sẻ với các bạn.

Dù thầy Thế đã dạy Anh văn 7 năm tại trường từ 1962 – 1969, thầy khẳng khái không chịu nhận cái danh hiệu "Giáo sư Petrus Ký" mà tôi xưng khi gọi thăm thầy lần đầu. Thầy giải thích – cảm ơn em đã gọi tôi là thầy, tôi cảm thấy không xứng đáng với cái danh hiệu này vì tôi không phải là giáo sư chính ngạch, tôi không có bằng cấp Sư Phạm, và chỉ dạy giờ tại Petrus Ký, 14 giờ một tuần. Thầy cho biết thêm – lúc vào dạy học tại Petrus Ký, tôi đã hơn 40 tuổi và có cơ sở kinh doanh bên ngoài. Tôi trở lại dạy tại trường vì các lý do sau: 1) Trường thiếu giáo sư Anh văn. Độ ấy, những người giỏi Anh văn tại Việt Nam ra ngoài làm cho các hãng

ngoại quốc hết và đa số các trường thiếu giáo sư. Bộ Giáo Dục cho phép các trường tự tuyển giáo sư và; 2) tôi có quen với các ông Hiệu Trường và Giám Học của trường và các ông ấy biết tôi có khả năng dạy Anh ngữ nên mời tôi vào dạy; 3) tôi thương ngôi trường Petrus Ký, bởi tôi là cựu học sinh Lycée Petrus Ký vào các năm 1938 – 1940, chứ lương thầy giáo dạy giờ tại trường chỉ bằng một phần mười lương tôi làm bên ngoài. Thầy Thế mặc dầu không nhận ra trong tiềm thức nhưng có thể ngoài những lý do trên, thầy đã tình nguyện dạy học tại Petrus Ký vì thầy muốn bọn học trò Petrus Ký cũng được dạy dỗ tận tình bởi các giáo sư giỏi như các con của thầy là hai anh Chung Duy Minh (Petrus Ký 58 – 65) và Chung Duy Ân (Petrus Ký 61 – 68) đã có diễm phúc này chăng? Thầy Thế tâm tình - Tôi dạy tạm thời giúp cho trường vài năm nhưng sau khi trường có đầy đủ giáo sư, tôi xin nghỉ. Tôi tự cảm thấy mình không phải là giáo sư chính ngạch vì dạy tại Petrus Ký quá ngắn so với các thầy cô khác, và việc quan trọng hơn hết, **cái tôi rất đáng ghét (Le moi est haïssable)**, vì thế, hay là em đừng nhắc đến tôi vì chắc ít học trò Petrus Ký nhớ tôi là ai.

Tôi hiểu sự dè dặt của thầy nhưng tôi riêng nghĩ không biết cái bằng cấp Sư Phạm có đủ để chứng tỏ khả năng dạy học vì cũng có nhiều thầy cô ra trường Sư Phạm nhưng họ xem việc dạy học như là một cái nghề hơn là một thiên chức. Đối với cá nhân tôi, thầy Thế đã hội đủ thiên chức "nhà giáo Petrus Ký" vì thầy yêu trường, mến bạn. Tôi rất muốn thảo luận với thầy về việc này nhưng hơi ngần ngại vì thầy sẽ cho tôi thiếu lễ độ.

Tôi không biết thầy có nhận thức là học trò Petrus Ký còn nhiều người nhớ về thầy dù thầy đã rời trường gần 38 năm?

Khoảng mười năm trước, khi tôi có dịp hầu chuyện cùng “anh” Lâm Công Quận (cựu học sinh Petrus Ký và một trong những sáng lập viên của hội Ái Hữu Petrus Ký Montréal). Anh Quận cho phép tôi gọi là anh dù anh có số tuổi gần bằng chú bác của tôi. Anh nói – *không có chú chú, bác bác chi hết, học trò Petrus Ký tất cả đều là anh em*). Anh Quận đã cho tôi biết tin thầy đang định cư tại Montréal. Tiếc thay anh Quận đã mất 6 năm về trước nên tôi không còn chứng nhân.

Đàn anh Petrus Ký của tôi tại Canada như các anh Vương Gia Tòng (Montréal), Nguyễn Phước Kiền (Toronto) biết rõ thầy là thân phụ của các anh Chung Duy Minh và Chung Duy Ân. Anh Kiền, con trai của cô Lâm thị Dung, khi qua Montréal du học đã ở tại nhà của anh Chung Duy Minh một thời gian. Và bạn bè Petrus Ký đồng lớp với tôi không những biết thầy là giáo sư Petrus Ký, là ba các anh Minh, anh Ân, họ còn biết thầy là ông nội của một minh tinh màn ảnh nổi tiếng tại Hoa Lục đã từng đóng chung với tài tử kung fu khôi hài Jackie Chan (cô là con gái của anh Chung Duy Minh) thì việc thầy khiêm nhượng rằng không ai biết thầy là cựu giáo sư Petrus Ký chắc là không đúng rồi.

Thầy Thế cho biết các ký giả ngoại quốc và ngay cả Việt Nam đã nhầm lẫn khi viết cháu nội của thầy mang nửa dòng máu Việt (bố người Hoa, mẹ người Việt) khi thấy cô đóng phim và biết nói tiếng Trung Hoa.

Tôi mong là thầy Thế biết tính nghịch ngợm của bọn học trò Petrus Ký (vì thầy cũng một thời là học sinh của Lycée Petrus Ký) và sẽ bao dung với bọn học trò của thầy. Bên Montréal tôi có bốn người bạn tên đều bắt đầu bằng chữ T (tôi dùng T1, T2, T3, T4 trong bài viết này chứ không tôi sẽ bị la vì tội “thót mét” với thầy).

Hôm trước tôi gửi E-mail cho bạn bè nhắn vài chuyện - *bên Montréal, có cô Lâm thị Dung, thầy Phạm Mạnh Cường và thầy Chung Hữu Thế, anh em tìm giùm các thầy cô và đi thăm giùm*. Bọn bạn gửi E-mail trả lại đùa giỡn. Một đứa viết:

- *Mầy nhờ, nhưng tao chia nhiệm vụ, T1 đi thăm cô Dung, T2 đi thăm thầy Cường, T3 tìm thầy Thế, còn tao, T4, tìm thăm cháu nội thầy Thế!*

T3 viết lại:

- *Thằng T4 ăn gian. Tao mà được gặp cháu nội thầy Thế, mi một cái rồi dù có bị vợ cho nằm chuồng heo, cũng không tiếc nuôi.*

Tôi biết các bạn tôi không có sự hiện diện của bà xã, rất hùng hồn, nhưng có mặt các chị sẽ hiền như mon frère (em hiền như ma soeur thì anh hiền phải như mon frère). Tuy nhiên, tôi xin thú thật, tôi thờ phào nhẹ nhõm khi tìm ra số điện thoại và liên lạc được với thầy Thế trước các ông bạn quý Montréalais của tôi, chứ không thì thế nào sau này tôi cũng bị thầy la về chuyện phá rối trị an của các ngài.